ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (δεύτερο τμήμα)

της 10ης Μαρτίου 2016*

«Προδικαστική παραπομπή — Χώρος ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης — Δικαστική συνεργασία σε αστικές υποθέσεις — Διαδικασία ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής — Κανονισμός (ΕΚ) 1896/2006 — Άρθρα 17 και 20 — Υποχρεώσεις δικαστηρίου αποφαινόμενου περί του κατά τόπον αρμοδίου να διεξαγάγει την ένδικη διαδικασία δικαστηρίου κατόπιν υποβολής αντιρρήσεων του καθού η ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής — Διεθνής δικαιοδοσία του κράτους μέλους προελεύσεως της ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής — Κανονισμός (ΕΚ) 44/2001 — Απαίτηση απορρέουσα από δικαίωμα αποζημιώσεως βάσει του κανονισμού (ΕΚ) 261/2004 λόγω καθυστερήσεως της πτήσεως»

Στην υπόθεση C-94/14,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Kúria (Ουγγαρία) με απόφαση της 27ης Φεβρουαρίου 2014, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο την ίδια ημέρα, στο πλαίσιο της δίκης

Flight Refund Ltd

κατά

Deutsche Lufthansa AG,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμήμα),

συγκείμενο από τους M. Ilešič (εισηγητή), πρόεδρο τμήματος, C. Toader, A. Rosas, A. Prechal και E. Jarašiūnas, δικαστές,

γενική εισαγγελέας: E. Sharpston

γραμματέας: A. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

— η Ουγγρική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους M. Z. Fehér και G. Szima,

— η Γερμανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον T. Henze και την J. Kemper,

— η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από την A.-M. Rouchaud-Joët, και τους A. Sipos και M. Wilderspin,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ουγγρική.

αφού άκουσε τη γενική εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις της κατά τη συνεδρίαση της 22ας Οκτωβρίου 2015,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του κανονισμού (ΕΚ) 1896/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2006, για τη θέσπιση διαδικασίας ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής (ΕΕ L 399, σ. 1).

2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ της Flight Refund Ltd (στο εξής: Flight Refund), εταιρία με έδρα το Ηνωμένο Βασίλειο, και της Deutsche Lufthansa AG (στο εξής: Deutsche Lufthansa), εταιρία με έδρα στη Γερμανία, όσον αφορά απαίτηση σχετική με αποζημίωση λόγω καθυστέρησης της πτήσεως.

Το νομικό πλαίσιο

Το διεθνές δίκαιο

3 Η Σύμβαση για την ενοποίηση ορισμένων κανόνων στις διεθνείς αεροπορικές μεταφορές, η οποία συνάφθηκε στο Μόντρεαλ στις 28 Μαΐου 1999, υπογράφηκε από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα στις 9 Δεκεμβρίου 1999 και εγκρίθηκε εξ ονόματός της με την απόφαση 2001/539/ΕΚ του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 2001 (ΕΕ L 194, σ. 38, στο εξής: Σύμβαση του Μόντρεαλ).

4 Το άρθρο 19 της Συμβάσεως του Μόντρεαλ, με τίτλο «Καθυστέρηση», ορίζει:

«Ο μεταφορέας ευθύνεται για τη ζημία που προκαλείται εξ αιτίας της καθυστέρησης της αεροπορικής μεταφοράς επιβατών, αποσκευών ή φορτίου. Ωστόσο, ο μεταφορέας δεν ευθύνεται για τη ζημία που προκαλείται λόγω καθυστέρησης εάν αποδείξει ότι αυτός, οι υπάλληλοι και οι πράκτορές του έλαβαν όλα τα μέτρα τα οποία μπορούν να επιβάλλονται ευλόγως για να αποφευχθεί η ζημία ή ότι ήταν αδύνατον σε αυτόν ή τους υπαλλήλους ή τους πράκτορές του να λάβουν τα εν λόγω μέτρα.»

5 Κατά το άρθρο 33, παράγραφος 1, της Συμβάσεως αυτής:

«Η αγωγή αποζημίωσης ασκείται, κατ' επιλογήν του ενάγοντος, στην επικράτεια ενός των συμβαλλομένων κρατών είτε ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου κατοικίας του μεταφορέα ή του κύριου τόπου των δραστηριοτήτων του ή του τόπου που έχει εγκατάσταση, μέσω των οποίων συνήφθη η σύμβαση, είτε ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου προορισμού».

Το δίκαιο της Ένωσης

Ο κανονισμός (ΕΚ) 261/2004

6 Το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΚ) 261/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Φεβρουαρίου 2004, για τη θέσπιση κοινών κανόνων αποζημιώσεως των επιβατών αεροπορικών μεταφορών και παροχής βοήθειας σε αυτούς σε περίπτωση αρνήσεως επιβιβάσεως και ματαιώσεως ή μεγάλης καθυστερήσεως της πτήσεως και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) 295/91 (ΕΕ L 46,

σ. 1), με τίτλο «Ματαίωση», προβλέπει, στην παράγραφο 1, στοιχείο γ', ότι οι επιβάτες, σε περίπτωση ματαιώσεως της πτήσεως, έχουν, κατ' αρχήν, δικαίωμα αποζημιώσεως από τον πραγματικό αερομεταφορέα κατά το άρθρο 7 του κανονισμού αυτού.

7 Το άρθρο 6 του εν λόγω κανονισμού, με τίτλο «Καθυστέρηση», προβλέπει ορισμένες υποχρεώσεις που βαρύνουν τον πραγματικό αερομεταφορέα, σχετικές με τη βοήθεια προς τους επιβάτες, σε περίπτωση καθυστερήσεως της πτήσεως.

8 Το άρθρο 7 του ίδιου κανονισμού, με τίτλο «Δικαίωμα αποζημίωσης», ορίζει, στην παράγραφο 1, στοιχείο γ', ότι, όταν γίνεται παραπομπή στο άρθρο αυτό, οι επιβάτες λαμβάνουν αποζημίωση το ύψος της οποίας ορίζεται σε 600 ευρώ για όλες τις πτήσεις άνω των 3500 χιλιομέτρων.

Ο κανονισμός 1896/2006

9 Η αιτιολογική σκέψη 8 του κανονισμού 1896/2006 ορίζει:

«Τα εμπόδια που προκύπτουν όσον αφορά την πρόσβαση σε αποτελεσματική δικαιοσύνη σε διασυνοριακές υποθέσεις [...] απαιτούν κοινοτική νομοθεσία η οποία να κατοχυρώνει την ύπαρξη ισότιμων όρων για τους δανειστές και τους οφειλέτες σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση.»

10 Κατά την αιτιολογική σκέψη 10 του εν λόγω κανονισμού:

«Η διαδικασία που θεσπίζει ο παρών κανονισμός θα πρέπει να αποτελέσει συμπληρωματικό και προαιρετικό μέσο για τον αιτούντα, ο οποίος διατηρεί την πλήρη ευχέρεια προσφυγής στη διαδικασία που προβλέπει το εθνικό δίκαιο. Συνεπώς, ο παρών κανονισμός δεν αντικαθιστά, ούτε εναρμονίζει τους υφιστάμενους μηχανισμούς είσπραξης μη αμφισβητούμενων αξιώσεων δυνάμει του εθνικού δικαίου.»

11 Η αιτιολογική σκέψη 24 του εν λόγω κανονισμού έχει ως εξής:

«Η δήλωση αντιρρήσεων που κατατίθεται εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας θα πρέπει να περατώνει τη διαδικασία ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής και να συνεπάγεται την αυτόματη μεταφορά της υπόθεσης σε τακτική πολιτική διαδικασία, εκτός εάν ο αιτών έχει ρητά ζητήσει τη λήξη της διαδικασίας σε μια τέτοια περίπτωση. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, η έννοια της "τακτικής πολιτικής διαδικασίας" δεν θα πρέπει να ερμηνεύεται αναγκαστικά υπό την έννοια του εθνικού δικαίου.»

12 Το άρθρο 1 του κανονισμού 1896/2006 προβλέπει τα εξής:

«1. Ο παρών κανονισμός αποσκοπεί:

α) στην απλούστευση, επιτάχυνση και μείωση των εξόδων της εκδίκασης διαφορών για διασυνοριακές υποθέσεις όσον αφορά μη αμφισβητούμενες χρηματικές αξιώσεις, με τη θέσπιση διαδικασίας ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής·

[...]

2. Ο αιτών δεν κωλύεται από τον παρόντα κανονισμό να επιδιώξει την ικανοποίηση αξίωσης κατά την έννοια του άρθρου 4, κάνοντας χρήση άλλης διαδικασίας προβλεπόμενης από το δίκαιο κράτους μέλους ή από το δίκαιο [της Ένωσης].»

13 Το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού αυτού, κατά το άρθρο του 2, παράγραφος 1, ορίζεται ως εξής:

«Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις διασυνοριακού χαρακτήρα, ανεξάρτητα από το είδος του δικαστηρίου. Δεν καλύπτει, ιδίως, φορολογικές, τελωνειακές ή διοικητικές υποθέσεις ή την ευθύνη κράτους για πράξεις ή παραλείψεις κατά την άσκηση της κρατικής εξουσίας (“acta iure imperii”).»

14 Το άρθρο 5, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού ορίζει ως «κράτος μέλος προέλευσης» το «κράτος μέλος στο οποίο εκδίδεται η ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής».

15 Το άρθρο 6, παράγραφος 1, του κανονισμού 1896/2006 ορίζει ότι, για τους σκοπούς της εφαρμογής του κανονισμού αυτού, η δικαστική αρμοδιότητα προσδιορίζεται σύμφωνα με τους σχετικούς κανόνες του δικαίου της Ένωσης, ιδίως του κανονισμού (ΕΚ) 44/2001 του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 2000, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (ΕΕ 2001, L 12, σ. 1).

16 Το άρθρο 7, παράγραφος 2, στοιχείο στ’, του κανονισμού 1896/2006 ορίζει ότι η αίτηση για ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής περιλαμβάνει τα στοιχεία στα οποία θεμελιώνεται η δικαστική αρμοδιότητα.

17 Το άρθρο 16, παράγραφοι 1 έως 3, του κανονισμού αυτού προβλέπει:

«1. Ο καθού μπορεί να υποβάλει δήλωση αντιρρήσεων κατά της ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής ενώπιον του δικαστηρίου προέλευσης χρησιμοποιώντας το τυποποιημένο έντυπο F που παρατίθεται στο Παράρτημα VI, το οποίο του παρέχεται μαζί με την ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής.

2. Η δήλωση αντιρρήσεων πρέπει να αποστέλλεται εντός 30 ημερών από την ημερομηνία επίδοσης ή κοινοποίησης της διαταγής στον καθού.

3. Ο καθού δηλώνει στη δήλωση αντιρρήσεων ότι αμφισβητεί την αξίωση, χωρίς να πρέπει να προσδιορίζει τους σχετικούς λόγους.»

18 Το άρθρο 17 του εν λόγω κανονισμού, με τίτλο «Αποτελέσματα της υποβολής δήλωσης αντιρρήσεων», ορίζει στις παραγράφους του 1 και 2:

«1. Σε περίπτωση υποβολής δήλωσης αντιρρήσεων εντός της προβλεπομένης στο άρθρο 16, παράγραφος 2, προθεσμίας, η διαδικασία συνεχίζεται ενώπιον των αρμόδιων δικαστηρίων του κράτους μέλους προέλευσης σύμφωνα με τους συνήθεις κανόνες πολιτικής δικονομίας, εκτός εάν ο αιτών έχει ζητήσει ρητά να λήξει η διαδικασία σε αυτή την περίπτωση.

[...]

2. Η μετάβαση σε τακτική αστική διαδικασία κατά την έννοια της παραγράφου 1 διέπεται από το δίκαιο του κράτους μέλους προέλευσης.»

19 Το άρθρο 18, παράγραφος 1, του ίδιου κανονισμού προβλέπει:

«Εάν, εντός της προθεσμίας του άρθρου 16, παράγραφος 2, λαμβάνοντας υπόψη κατάλληλο χρονικό διάστημα ώστε το δικόγραφο της δήλωσης να φτάσει, δεν έχει υποβληθεί δήλωση αντιρρήσεων ενώπιον του δικαστηρίου προέλευσης, το δικαστήριο κηρύσσει αμελλητί εκτελεστή την ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής, χρησιμοποιώντας το τυποποιημένο έντυπο G που παρατίθεται στο Παράρτημα VII. Το δικαστήριο προέλευσης επαληθεύει την ημερομηνία επίδοσης ή κοινοποίησης.»

20 Το άρθρο 20 του κανονισμού 1896/2006 προβλέπει «επανεξέταση σε έκτακτες περιπτώσεις». Ειδικότερα, η παράγραφος 2 του άρθρου αυτού ορίζει ότι: «[μ]ετά τη λήξη της προθεσμίας του άρθρου 16, παράγραφος 2, ο καθού δικαιούται […] να ζητήσει την επανεξέταση της ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου του κράτους μέλους προέλευσης, όταν η έκδοση της ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής ήταν προδήλως εσφαλμένη, λαμβανομένων υπόψη των απαιτήσεων που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό, ή λόγω άλλων εξαιρετικών περιστάσεων». Κατά το άρθρο 20, παράγραφος 3, του εν λόγω κανονισμού, εάν το δικαστήριο αποφασίσει ότι η επανεξέταση δικαιολογείται, η ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής καθίσταται άκυρη. Στην αντίθετη περίπτωση, βάσει της ίδιας διατάξεως, η ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής παραμένει σε ισχύ.

21 Το άρθρο 26 του εν λόγω κανονισμού, με τίτλο «Σχέση με το εθνικό δικονομικό δίκαιο», ορίζει:

«Όλα τα δικονομικά ζητήματα που δεν ρυθμίζονται ρητά με τον παρόντα κανονισμό διέπονται από το εθνικό δίκαιο.»

Ο κανονισμός 44/2001

22 Οι σχετικοί με τη διεθνή δικαιοδοσία κανόνες του κανονισμού 44/2001 περιλαμβάνονται στο κεφάλαιο II του εν λόγω κανονισμού, στα άρθρα του 2 έως 31. Στο τμήμα 7 του κεφαλαίου II, με τίτλο «Παρέκταση διεθνούς δικαιοδοσίας», το άρθρο 24 του εν λόγω κανονισμού ορίζει:

«Πέραν των περιπτώσεων όπου η διεθνής δικαιοδοσία απορρέει από άλλες διατάξεις του παρόντος κανονισμού, το δικαστήριο κράτους μέλους ενώπιον του οποίου ο εναγόμενος παρίσταται αποκτά διεθνή δικαιοδοσία. Ο κανόνας αυτός δεν εφαρμόζεται, αν η παράσταση έχει ως σκοπό την αμφισβήτηση της διεθνούς δικαιοδοσίας, ή αν υπάρχει άλλο δικαστήριο με αποκλειστική διεθνή δικαιοδοσία σύμφωνα με το άρθρο 22.»

Το ουγγρικό δίκαιο

Ο κώδικας πολιτικής δικονομίας

23 Ο νόμος III του 1952, περί του κώδικα πολιτικής δικονομίας (a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény, στο εξής: κώδικας πολιτικής δικονομίας), ορίζει τους κανόνες διεθνούς δικαιοδοσίας.

24 Το άρθρο 45 του κώδικα πολιτικής δικονομίας ορίζει τα εξής:

«1. Σε περιπτώσεις συγκρούσεως της καθ' ύλη ή κατά τόπο αρμοδιότητας απορρέουσας από οριστικές αποφάσεις, καθώς και στην περίπτωση που είναι αδύνατον να προσδιοριστεί ποιο είναι το κατά τόπον αρμόδιο δικαστήριο ή όταν το εν λόγω δικαστήριο δεν μπορεί να επιληφθεί της υποθέσεως λόγω εξαιρέσεως, ο προσδιορισμός του δικαστηρίου που έχει διεθνή δικαιοδοσία πρέπει να γίνει κατά προτεραιότητα.

2. Αρμόδιο δικαστήριο για τον προσδιορισμό αυτόν είναι:

[...]

c) στις λοιπές περιπτώσεις πλην αυτών που αναφέρονται στα στοιχεία α′ και β′, το Kúria.»

Ο νόμος L του 2009 σχετικά με την έκδοση διαταγής πληρωμής

25 Το άρθρο 59, παράγραφος 1, του a fizetési meghagyásos eljárásról szóló 2009. évi L. törvény (νόμου L του 2009, περί διαταγής πληρωμής) παρέχει στους συμβολαιογράφους την αρμοδιότητα να εκδίδουν την ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής που προβλέπεται στον κανονισμό 1896/2006.

26 Κατ' εφαρμογή του άρθρου 38, παράγραφος 1, του νόμου αυτού, ο συμβολαιογράφος, σε περίπτωση υποβολής δηλώσεως αντιρρήσεων, διαβιβάζει τον φάκελο της υποθέσεως στο δικαστήριο που έχει ορίσει ο αιτών την έκδοση ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής.

27 Το άρθρο 38, παράγραφος 3, του νόμου αυτού προβλέπει ότι, όταν ο αιτών δεν έχει ορίσει δικαστήριο, ο συμβολαιογράφος διαβιβάζει τον φάκελο της υποθέσεως στο δικαστήριο που είναι καθ' ύλη και κατά τόπον αρμόδιο κατ' εφαρμογή των άρθρων 29, 30 και 40 του κώδικα πολιτικής δικονομίας.

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

28 Όπως προκύπτει από την απόφαση παραπομπής, ένας επιβάτης εκχώρησε με σύμβαση τα δικαιώματά του αποζημιώσεως λόγω καθυστερήσεως της πτήσεως στη Flight Refund, εταιρία ειδικευμένη στην είσπραξη τέτοιων απαιτήσεων. Η εταιρία αυτή υπέβαλε αίτηση σε Ούγγρο συμβολαιογράφο για την έκδοση ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής κατά της Deutsche Lufthansa. Η Flight Refund στήριξε την αίτησή της, για ποσό 600 ευρώ, στο ότι, κατόπιν της εκχωρήσεως, είχε δικαίωμα αποζημιώσεως από την Deutsche Lufthansa λόγω καθυστερήσεως για περισσότερες από τρεις ώρες της πτήσεως LH 7626 η οποία συνέδεε, σύμφωνα με τις πληροφορίες που παρασχέθηκαν στον εν λόγω συμβολαιογράφο, τα αεροδρόμια του Newark (ΗΠΑ) και του London Heathrow (Ηνωμένο Βασίλειο).

29 Ο εν λόγω συμβολαιογράφος δέχθηκε την αίτηση και εξέδωσε ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής κατά της Deutsche Lufthansa, χωρίς να διερευνήσει τον τόπο συνάψεως της συμβάσεως, τον τόπο εκτελέσεώς της, τον τόπο επελεύσεως του ζημιογόνου γεγονότος, τον τόπο εγκαταστάσεως του μεταφορέα μέσω του οποίου συνήφθη η σύμβαση και τον τόπο προορισμού της συγκεκριμένης πτήσεως. Ο συμβολαιογράφος έκρινε ότι είναι αρμόδιος για την έκδοση της εν λόγω διαταγής πληρωμής βάσει του άρθρου 33 της Συμβάσεως του Μόντρεαλ, εφόσον η Ουγγαρία είναι συμβαλλόμενο κράτος στη Σύμβαση αυτή.

30 Η Deutsche Lufthansa έκανε χρήση του δικαιώματός της υποβολής αντιρρήσεων κατά της εν λόγω διαταγής πληρωμής ισχυριζόμενη ότι δεν εκμεταλλευόταν την αεροπορική γραμμή που αναφέρει η Flight Refund στην αίτησή της για ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής και ότι ο πραγματικός αερομεταφορέας που εκμεταλλευόταν τη συγκεκριμένη πτήση ήταν, κατ' αυτήν, η αεροπορική εταιρία United Airlines, Inc.

31 Δεδομένου ότι ο εκπρόσωπος της Flight Refund δήλωσε, κατόπιν προσκλήσεως εκ μέρους του ως άνω συμβολαιογράφου, ότι δεν μπορούσε να προσδιορίσει ποιο εθνικό δικαστήριο είναι αρμόδιο μετά τη μετάβαση από τη διαδικασία της ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής στην τακτική αστική διαδικασία, ο συμβολαιογράφος προσέφυγε στο Kúria (Ανώτατο Δικαστήριο), ζητώντας να προσδιορίσει αυτό το κατά τόπο αρμόδιο δικαστήριο, εφόσον ο ίδιος δεν μπορούσε να καθορίσει το δικαστήριο αυτό βάσει των σχετικών διατάξεων του ουγγρικού κώδικα πολιτικής δικονομίας και των στοιχείων που διέθετε.

32 Το αιτούν δικαστήριο αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο πέντε ερωτήματα που αφορούν την ερμηνεία διαφόρων διατάξεων της Συμβάσεως του Μόντρεαλ, του κανονισμού 44/2001 και του κανονισμού 1896/2006. Η εν λόγω αίτηση προδικαστικής αποφάσεως περιήλθε στο Δικαστήριο στις 27 Φεβρουαρίου 2014.

33 Στις 26 Σεπτεμβρίου 2014 η Flight Refund γνωστοποίησε στο Δικαστήριο ότι είχε πληροφορήσει το αιτούν δικαστήριο, με επιστολή της 5ης Μαρτίου 2014, ότι η απαίτησή της δεν στηρίχθηκε στις διατάξεις της Συμβάσεως του Μόντρεαλ, αλλά στον κανονισμό 261/2004. Προκειμένου να λάβει συμπληρωματικές διευκρινίσεις εκ μέρους του αιτούντος δικαστηρίου, το Δικαστήριο αποφάσισε, στις 21 Οκτωβρίου 2014, να απευθύνει προς το δικαστήριο αυτό, κατ' εφαρμογή του άρθρου 101, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του, αίτηση παροχής διευκρινίσεων.

34 Με την απάντησή του, που περιήλθε στο Δικαστήριο στις 26 Νοεμβρίου 2014, το αιτούν δικαστήριο επιβεβαίωσε, πρώτον, ότι η Flight Refund επικαλέσθηκε ως νομική βάση της απαιτήσεώς της τα άρθρα 6 και 7 του κανονισμού 261/2004 και όχι τις διατάξεις της Συμβάσεως του Μόντρεαλ. Κατόπιν αυτού, το αιτούν δικαστήριο απέσυρε τρία από τα πέντε ερωτήματα που είχε υποβάλει και αναδιατύπωσε το ένα από τα δύο εναπομείναντα ερωτήματα.

35 Δεύτερον, το εν λόγω δικαστήριο υπογράμμισε ότι δεν διέθετε άλλες πληροφορίες για τη συγκεκριμένη πτήση εκτός από αυτές που περιλαμβάνονταν ήδη στην αίτηση προδικαστικής αποφάσεως. Υπογράμμισε ότι στο πλαίσιο διαδικασίας καθορισμού του κατά τόπον αρμόδιου δικαστηρίου, δεν μπορούσε, δυνάμει του εθνικού δικαίου, να αναζητήσει περισσότερα στοιχεία επί της ουσίας της υποθέσεως.

36 Το αιτούν δικαστήριο εξέφρασε επίσης αμφιβολίες όσον αφορά τους κανόνες διεθνούς δικαιοδοσίας που έχουν εφαρμογή σε διαδικασία ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής που κινήθηκε για την είσπραξη απαιτήσεως βάσει του κανονισμού 261/2004. Το εν λόγω δικαστήριο εκτιμά ότι ο συμβολαιογράφος εξέδωσε την ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής κατά παράβαση του άρθρου 6 του κανονισμού 1896/2006, κατά το οποίο θα έπρεπε να εξετάσει το ζήτημα της διεθνούς δικαιοδοσίας των ουγγρικών δικαστηρίων βάσει του κανονισμού 44/2001.

37 Το εν λόγω δικαστήριο ζητεί επομένως διευκρινίσεις ως προς το κατά πόσον έχουν, εν προκειμένω, εφαρμογή οι κανόνες της Συμβάσεως του Μόντρεαλ, οι κανόνες που προβλέπει ο κανονισμός 44/2001 ή ακόμη άλλοι κανόνες διεθνούς δικαιοδοσίας, όπως αυτοί που διαλαμβάνονται στο άρθρο 17, παράγραφος 1, του κανονισμού 1896/2006, οι οποίοι προβλέπουν ότι η διαδικασία που ακολουθεί την υποβολή δήλωσης αντιρρήσεων εκ μέρους του καθού η ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής συνεχίζεται ενώπιον των αρμόδιων δικαστηρίων του κράτους μέλους προελεύσεως της διαταγής αυτής. Το αιτούν δικαστήριο διερωτάται επίσης επί των συνεπειών που απορρέουν από τη διαπίστωσή του σχετικά με την ύπαρξη ή την έλλειψη διεθνούς δικαιοδοσίας των ουγγρικών δικαστηρίων.

38 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Kúria αποφάσισε να θέσει στο Δικαστήριο τα εξής προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο αυτεπάγγελτης επανεξετάσεως ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής η οποία εκδόθηκε αντιθέτως προς τον σκοπό του [κανονισμού 1896/2006] ή από αρχή που δεν είχε διεθνή δικαιοδοσία; Ή μήπως πρέπει, όταν δεν υπάρχει διεθνής δικαιοδοσία, να καταργηθεί, είτε αυτεπαγγέλτως είτε κατόπιν αιτήσεως του ενδιαφερομένου, η ένδικη διαδικασία που κινήθηκε κατόπιν της υποβολής δηλώσεως αντιρρήσεων;

2) Αν τα ουγγρικά δικαστήρια έχουν διεθνή δικαιοδοσία επί της υποθέσεως, πρέπει ο περί αρμοδιότητας κανόνας να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι το Kúria, αποφαινόμενο περί του αρμοδίου δικαστηρίου, οφείλει να ορίσει τουλάχιστον ένα δικαστήριο το οποίο, ελλείψει αρμοδιότητας κατά τις δικονομικές διατάξεις του κράτους μέλους, υποχρεούται να διεξαγάγει τη δίκη επί της ουσίας της διαφοράς που ανέκυψε κατόπιν της υποβολής δηλώσεως αντιρρήσεων;»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

Επί του παραδεκτού

39 Η Γερμανική Κυβέρνηση φρονεί ότι η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως είναι απαράδεκτη. Συναφώς, η εν λόγω κυβέρνηση υποστηρίζει ότι από τον ιστότοπο της Flight Refund, τον οποίο επισκέφθηκε στις 9 Ιουνίου 2014, προκύπτει ότι η εν λόγω εταιρία είχε διακόψει για αόριστο χρονικό διάστημα τη λειτουργία του ιστοτόπου αυτού και είχε, ταυτόχρονα, αναστείλει τη συνέχιση των αγωγών αποζημιώσεως που είχε κινήσει. Ως εκ τούτου, η εν λόγω κυβέρνηση προτείνει να ζητήσει το Δικαστήριο από το αιτούν δικαστήριο πληροφορίες σχετικά με την πορεία της εκκρεμούς ενώπιόν του διαδικασίας.

40 Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατά πάγια νομολογία, για τα σχετικά με την ερμηνεία του κοινοτικού δικαίου ερωτήματα που έχει υποβάλει το εθνικό δικαστήριο, εντός του πραγματικού και κανονιστικού πλαισίου που αυτό προσδιορίζει με δική του ευθύνη και την ακρίβεια του οποίου δεν οφείλει να ελέγξει το Δικαστήριο, ισχύει το τεκμήριο ότι είναι λυσιτελή (αποφάσεις Fish Legal και Shirley, C-279/12, EU:C:2013:853, σκέψη 30, καθώς και Verder LabTec, C-657/13, EU:C:2015:331, σκέψη 29).

41 Όσον αφορά τον λόγο απαραδέκτου που προέβαλε η Γερμανική Κυβέρνηση, αρκεί η διαπίστωση ότι το αιτούν δικαστήριο επιβεβαίωσε, με την απάντησή του στην αίτηση παροχής διευκρινίσεων που του είχε απευθύνει το Δικαστήριο, ότι εκκρεμούσε ενώπιόν του η αίτηση προσδιορισμού του δικαστηρίου που είναι κατά τόπον αρμόδιο να διεξαγάγει την ένδικη διαδικασία κατόπιν της υποβολής δηλώσεως αντιρρήσεων εκ μέρους του προσώπου κατά του οποίου εκδόθηκε η ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής. Από κανένα στοιχείο της δικογραφίας δεν συνάγεται επομένως ότι το τεκμήριο λυσιτέλειας που ισχύει για τα προδικαστικά ερωτήματα μπορεί, εν προκειμένω, να κλονιστεί.

42 Επομένως, η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως είναι παραδεκτή.

Επί της ουσίας

43 Πριν από την εξέταση των ερωτημάτων που έθεσε το αιτούν δικαστήριο, πρέπει να τονιστεί ότι το εν λόγω δικαστήριο εξέφρασε, με την απάντησή του στην αίτηση παροχής διευκρινίσεων που του απηύθυνε το Δικαστήριο, αμφιβολίες σχετικά με τους κανόνες που πρέπει να εφαρμοστούν κατά την εξέταση του ζητήματος της διεθνούς δικαιοδοσίας των δικαστηρίων ενός κράτους μέλους για την εκδίκαση υποθέσεως που αφορά την απαίτηση βάσει της οποίας εκδόθηκε η διαταγή πληρωμής, κατά της οποίας ο καθού υπέβαλε δήλωση αντιρρήσεων, υπό περιστάσεις όπως αυτές της κύριας δίκης, στις οποίες ο προβάλλων την απαίτηση επικαλέσθηκε ως νομική βάση της τα άρθρα 6 και 7 του κανονισμού 261/2004. Ειδικότερα, το εν λόγω δικαστήριο ερωτά αν οι εφαρμοστέοι στο πλαίσιο αυτό κανόνες είναι οι κανόνες διεθνούς δικαιοδοσίας που προβλέπονται στο άρθρο 33 της Συμβάσεως του Μόντρεαλ ή οι κανόνες που προβλέπονται στον κανονισμό 44/2001.

44 Εξάλλου, το εν λόγω δικαστήριο ζητεί διευκρινίσεις σχετικά με το περιεχόμενο του άρθρου 17, παράγραφος 1, του κανονισμού 1896/2006 και ειδικότερα κατά πόσον η διάταξη αυτή θα μπορούσε να έχει την έννοια ότι περιέχει κανόνα διεθνούς δικαιοδοσίας υπέρ των δικαστηρίων του κράτους μέλους προελεύσεως, κατά την έννοια του άρθρου 5, σημείο 1, του κανονισμού αυτού, ανεξαρτήτως των κανόνων που προβλέπονται στον κανονισμό 44/2001.

45 Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί, πρώτον, ότι κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, το δικαίωμα κατ' αποκοπή και τυποποιημένης αποζημιώσεως του επιβάτη κατόπιν καθυστερήσεως μιας πτήσεως, που προβλέπεται στα άρθρα 5 έως 7 του κανονισμού 261/2004, το οποίο επικαλείται εν προκειμένω η

Flight Refund, είναι ανεξάρτητο από την αποκατάσταση της ζημίας στο πλαίσιο του άρθρου 19 της Συμβάσεως του Μόντρεαλ (βλ., υπό την έννοια αυτή, αποφάσεις Rehder, C-204/08, EU:C:2009:439, σκέψη 27, καθώς και Nelson κ.λπ., C-581/10 και C-629/10, EU:C:2012:657, σκέψεις 46, 49 και 55).

46 Έτσι, καθόσον τα δικαιώματα που βασίζονται στις διατάξεις του κανονισμού 261/2004 και στις διατάξεις της Συμβάσεως του Μόντρεαλ διαφέρουν μεταξύ τους ως προς τη νομική φύση τους, δεδομένου ότι οι κανόνες διεθνούς δικαιοδοσίας που προβλέπει η εν λόγω σύμβαση δεν έχουν εφαρμογή στις αιτήσεις που ασκήθηκαν βάσει μόνον του κανονισμού 261/2004, πρέπει αυτά να εξεταστούν με γνώμονα τον κανονισμό 44/2001 (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση Rehder, C-204/08, EU:C:2009:439, σκέψεις 27 και 28).

47 Δεύτερον, όσον αφορά την εκτιθέμενη στη σκέψη 44 της παρούσας αποφάσεως περίπτωση στην οποία αναφέρεται το αιτούν δικαστήριο, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι η δήλωση αντιρρήσεων του καθού η ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής, τα αποτελέσματα της οποίας διέπονται από το άρθρο 17, παράγραφος 1, του κανονισμού 1896/2006, δεν μπορεί να συνεπάγεται παρέκταση της διεθνούς δικαιοδοσίας των δικαστηρίων του κράτους μέλους στο οποίο εκδόθηκε η διαταγή πληρωμής, κατά την έννοια του άρθρου 24 του κανονισμού 44/2001, και να σημαίνει επομένως ότι ο καθού αποδέχθηκε, υποβάλλοντας μια τέτοια δήλωση αντιρρήσεων, ακόμη και εάν αυτή συνοδεύεται από ισχυρισμούς επί της ουσίας της υποθέσεως, τη δικαιοδοσία των δικαστηρίων του κράτους μέλους αυτού να εκδικάσουν τη διαφορά σχετικά με την αμφισβητούμενη απαίτηση (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση Goldbet Sportwetten, C-144/12, EU:C:2013:393, σκέψεις 38, 41 και 43).

48 Κατόπιν των ανωτέρω, πρέπει να γίνει δεκτό ότι, με τα ερωτήματά του, τα οποία πρέπει να εξεταστούν από κοινού, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται, κατ' ουσίαν, επί των εξουσιών και των υποχρεώσεων ενός δικαστηρίου όπως το αιτούν δικαστήριο βάσει του δικαίου της Ένωσης και, ειδικότερα, του κανονισμού 1896/2006, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες το εν λόγω δικαστήριο επιλαμβάνεται διαδικασίας σχετικής με τον προσδιορισμό του κατά τόπον αρμόδιου δικαστηρίου του κράτους μέλους προελεύσεως της ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής και εξετάζει το ζήτημα της διεθνούς δικαιοδοσίας των δικαστηρίων του κράτους μέλους αυτού να εκδικάσουν τη διαφορά σχετικά με την απαίτηση βάσει της οποίας εκδόθηκε η διαταγή πληρωμής, κατά της οποίας ο καθού υπέβαλε δήλωση αντιρρήσεων εντός της προβλεπόμενης προς τούτο προθεσμίας.

49 Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι σκοπός του κανονισμού 1896/2006, δυνάμει του άρθρου του 1, παράγραφος 1, στοιχείο α', είναι ιδίως η απλούστευση, η επιτάχυνση και η μείωση των εξόδων της εκδικάσεως διαφορών σε διασυνοριακές υποθέσεις, όσον αφορά μη αμφισβητούμενες χρηματικές απαιτήσεις, με τη θέσπιση διαδικασίας ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής. Ο εν λόγω κανονισμός έχει εφαρμογή, κατά το άρθρο του 2, παράγραφος 1, στις αστικές και εμπορικές υποθέσεις σε διασυνοριακές υποθέσεις, ανεξάρτητα από το είδος του δικαστηρίου.

50 Η ειδική διαδικασία που διέπεται από τον κανονισμό 1896/2006, καθώς και οι σκοποί που επιδιώκει αυτός, δεν έχουν ωστόσο εφαρμογή όταν οι απαιτήσεις που αποτελούν την αφετηρία της ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής αμφισβητούνται μέσω της δηλώσεως αντιρρήσεων που προβλέπεται στο άρθρο 16 του κανονισμού αυτού (βλ., υπό την έννοια αυτή, αποφάσεις eco cosmetics και Raiffeisenbank St. Georgen, C-119/13 και C-120/13, EU:C:2014:2144, σκέψη 39, καθώς και Goldbet Sportwetten, C-144/12, EU:C:2013:393, σκέψεις 31 και 42).

51 Εν προκειμένω, δεν αμφισβητείται ότι ο καθού υπέβαλε δήλωση αντιρρήσεων εντός των προθεσμιών που προβλέπονται στο άρθρο 16, παράγραφος 2, του κανονισμού 1896/2006 κατά της ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής που εκδόθηκε εναντίον του. Επομένως, στον βαθμό που το άρθρο 17, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού αποτελεί τη μόνη διάταξη του εν λόγω κανονισμού που διέπει τα αποτελέσματα της εν λόγω δηλώσεως αντιρρήσεων, πρέπει να εξεταστεί εάν η διάταξη αυτή παρέχει τη δυνατότητα καθορισμού των εξουσιών και των υποχρεώσεων ενός δικαστηρίου όπως το αιτούν δικαστήριο, υπό περιστάσεις όπως οι επίμαχες στην υπόθεση της κύριας δίκης, σύμφωνα τόσο με το γράμμα όσο και με την οικονομία του εν λόγω κανονισμού.

52 Σύμφωνα με το γράμμα του, το άρθρο 17, παράγραφος 1, του κανονισμού 1896/2006 απαιτεί απλώς, σε περίπτωση υποβολής δηλώσεως αντιρρήσεων εκ μέρους του καθού εντός της προβλεπομένης προς τούτο προθεσμίας, την αυτόματη συνέχιση της διαδικασίας ενώπιον των αρμόδιων δικαστηρίων του κράτους μέλους προελεύσεως της διαταγής πληρωμής σύμφωνα με τις κοινές διατάξεις της πολιτικής δικονομίας, εκτός εάν ο αιτών έχει ζητήσει ρητά να περατωθεί η διαδικασία στην περίπτωση αυτή.

53 Όσον αφορά την οικονομία του κανονισμού 1896/2006, όπως προκύπτει από τη συνδυασμένη ερμηνεία των αιτιολογικών σκέψεων 8 και 10 και του άρθρου 26 του κανονισμού αυτού, ο εν λόγω κανονισμός θεσπίζει ευρωπαϊκή διαδικασία διαταγής πληρωμής, η οποία αποτελεί ένα συμπληρωματικό και προαιρετικό μέσο για τον αιτούντα, χωρίς να αντικαθιστά ή να εναρμονίζει τους μηχανισμούς είσπραξης μη αμφισβητούμενων απαιτήσεων που προβλέπονται από το εθνικό δίκαιο. Συγκεκριμένα, ο κανονισμός 1896/2006 καθιερώνει ενιαίο σύστημα εισπράξεως, διασφαλίζοντας πανομοιότυπες προϋποθέσεις για δανειστές και οφειλέτες σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση, προβλέποντας συγχρόνως την εφαρμογή του δικονομικού δικαίου των κρατών μελών για όλα τα δικονομικά ζητήματα που δεν ρυθμίζονται ρητώς από τον εν λόγω κανονισμό.

54 Δεδομένου ότι από την οικονομία του κανονισμού 1896/2006 προκύπτει ότι αυτός δεν έχει ως σκοπό την εναρμόνιση των δικονομικών δικαίων των κρατών μελών, και λαμβάνοντας υπόψη το περιορισμένο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 17, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού, όπως αυτό διευκρινίζεται στη σκέψη 52 της παρούσας αποφάσεως, η διάταξη αυτή πρέπει να ερμηνευθεί, καθόσον προβλέπει την αυτόματη συνέχιση της διαδικασίας, σε περίπτωση υποβολής αντιρρήσεων εκ μέρους του καθού, σύμφωνα με τους κανόνες της τακτικής διαδικασίας ενώπιον αστικών δικαστηρίων, υπό την έννοια ότι δεν επιβάλλει καμία ειδική απαίτηση σχετικά με το είδος των δικαστηρίων ενώπιον των οποίων πρέπει να συνεχιστεί η διαδικασία ή σχετικά με τους κανόνες που πρέπει να εφαρμόσει το δικαστήριο αυτό.

55 Επομένως, πληρούνται, κατ' αρχήν, οι απαιτήσεις του άρθρου 17, παράγραφος 1, του κανονισμού 1896/2006, όταν η διαδικασία συνεχίζεται, κατόπιν της υποβολής αντιρρήσεων εκ μέρους του καθού, ενώπιον δικαστηρίου όπως το αιτούν δικαστήριο, το οποίο εξετάζει, υπό περιστάσεις όπως οι επίμαχες στην υπόθεση της κύριας δίκης, τη διεθνή δικαιοδοσία των δικαστηρίων του κράτους μέλους προελεύσεως της ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής να εκδικάσουν με τη σχετική για μη αμφισβητούμενη απαίτηση τακτική αστική διαδικασία, κατ' εφαρμογή των κανόνων που προβλέπονται στον κανονισμό 44/2001.

56 Όπως επισήμανε η γενική εισαγγελέας στο σημείο 72 των προτάσεών της, ούτε το άρθρο 17, παράγραφος 1, του κανονισμού 1896/2006 ούτε καμία άλλη διάταξη του κανονισμού αυτού επιτρέπουν τον προσδιορισμό των εξουσιών και των υποχρεώσεων ενός δικαστηρίου όπως το αιτούν δικαστήριο, υπό περιστάσεις όπως οι επίμαχες στην υπόθεση της κύριας δίκης. Ελλείψει ρητού κανόνα, στον κανονισμό 1896/2006, σχετικού με το εν λόγω ζήτημα της διαδικασίας, το ζήτημα αυτό εξακολουθεί, κατά το άρθρο 26 του εν λόγω κανονισμού, να διέπεται από το εθνικό δίκαιο.

57 Εξάλλου, στον βαθμό που από την αίτηση προδικαστικής αποφάσεως προκύπτει ότι το αιτούν δικαστήριο καλείται να αποφανθεί επί του ζητήματος της διεθνούς δικαιοδοσίας των δικαστηρίων του κράτους μέλους προελεύσεως της ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής να εκδικάσουν τη διαφορά σχετικά με την αμφισβητούμενη απαίτηση, εφαρμόζοντας προς τούτο, όπως αναφέρθηκε στη σκέψη 46 της παρούσας αποφάσεως, τους κανόνες που προβλέπονται από τον κανονισμό 44/2001, πρέπει να εξακριβωθούν οι πιθανές υποχρεώσεις που υπέχει το δικαστήριο αυτό από τον εν λόγω κανονισμό.

58 Συναφώς, δεν αμφισβητείται ότι ο κανονισμός 44/2001 δεν αποσκοπεί στην ενοποίηση της εκτάσεως των υποχρεώσεων ελέγχου που υπέχουν τα εθνικά δικαστήρια κατά την εξέταση της διεθνούς δικαιοδοσίας τους. Η εφαρμογή των σχετικών εθνικών κανόνων δεν πρέπει ωστόσο να υπονομεύει την πρακτική αποτελεσματικότητα του κανονισμού 44/2001 (βλ. απόφαση Kolassa, C-375/13, EU:C:2015:37, σκέψεις 59 και 60 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

59 Όσον αφορά τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες πρέπει να διεξάγεται η διαδικασία, επιβάλλεται η υπόμνηση ότι, στο σύνολό τους, οι διατάξεις του κανονισμού 44/2001 επιτάσσουν να επιδιώκεται, στο πλαίσιο των σκοπών του κανονισμού αυτού, οι διαδικασίες που καταλήγουν σε έκδοση δικαστικών αποφάσεων να διεξάγονται τηρουμένων των δικαιωμάτων άμυνας (βλ., υπό την έννοια αυτή, αποφάσεις G, C-292/10, EU:C:2012:142, σκέψη 47, καθώς και A, C-112/13, EU:C:2014:2195, σκέψη 51 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

60 Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι τόσο ο σκοπός της ορθής απονομής της δικαιοσύνης, τον οποίο επιδιώκει ο κανονισμός 44/2001, όσο και ο οφειλόμενος σεβασμός της ανεξαρτησίας του δικαστή κατά την άσκηση των καθηκόντων του επιβάλλουν να έχει το δικαστήριο που καλείται να αποφανθεί επί του ζητήματος της διεθνούς δικαιοδοσίας του τη δυνατότητα εξετάσεως του ζητήματος αυτού υπό το πρίσμα όλων των στοιχείων που έχει στη διάθεσή του, συμπεριλαμβανομένων, ενδεχομένως, των ισχυρισμών που προβάλλει ο εναγόμενος (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση Kolassa, C-375/13, EU:C:2015:37, σκέψη 64).

61 Εν προκειμένω, όπως προκύπτει από την αίτηση προδικαστικής αποφάσεως, το αιτούν δικαστήριο έχει στη διάθεσή του μόνο τις πληροφορίες όσον αφορά το ζήτημα της διεθνούς δικαιοδοσίας των δικαστηρίων του κράτους μέλους προελεύσεως που του παρέσχε ο αιτών με την αίτησή του περί εκδόσεως της ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής, και οι πληροφορίες αυτές μπορούν, κατά το άρθρο 7, παράγραφος 2, στοιχείο στ', του κανονισμού 1896/2006, να περιορίζονται στην αναφορά απλώς των στοιχείων επί των οποίων θεμελιώνεται η διεθνής δικαιοδοσία, χωρίς ο αιτών να υποχρεούται να εκθέσει τα στοιχεία που συνδέουν την προβαλλόμενη στο πλαίσιο της διαδικασίας εκδόσεως ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής απαίτηση με το κράτος μέλος στο οποίο υποβλήθηκε η εν λόγω αίτηση.

62 Πρέπει να αναφερθεί στο πλαίσιο αυτό ότι η δικογραφία που έχει στη διάθεσή του το Δικαστήριο δεν παρέχει τη δυνατότητα να προσδιοριστούν οι εθνικοί κανόνες που έχουν εφαρμογή στη διαδικασία της οποίας έχει επιληφθεί, εν προκειμένω, το αιτούν δικαστήριο. Ειδικότερα, εάν το δικαστήριο αυτό ήταν υποχρεωμένο, κατ' εφαρμογή του εθνικού δικονομικού δικαίου, να εκτιμήσει τη διεθνή δικαιοδοσία των δικαστηρίων του κράτους μέλους προελεύσεως της διαταγής πληρωμής αποκλειστικά σε σχέση με τα στοιχεία που υπέβαλε ο αιτών με την αίτησή του περί εκδόσεως της εν λόγω ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής, μια τέτοια διαδικασία δεν θα μπορούσε να εξασφαλίσει ούτε την πρακτική αποτελεσματικότητα των κανόνων δικαιοδοσίας που θεσπίζει ο κανονισμός 44/2001 ούτε τα δικαιώματα άμυνας του καθού.

63 Συγκεκριμένα, οι εθνικοί κανόνες που έχουν εφαρμογή στη διαδικασία της οποίας έχει επιληφθεί εν προκειμένω το αιτούν δικαστήριο πρέπει να του παρέχουν τη δυνατότητα να εξετάσει το ζήτημα της διεθνούς δικαιοδοσίας, κατ' εφαρμογή των κανόνων που προβλέπονται στον κανονισμό 44/2001, λαμβανομένων υπόψη όλων των πληροφοριών που απαιτούνται προς τούτο, όπως επισήμανε η γενική εισαγγελέας στο σημείο 63 των προτάσεών της, και ζητώντας, ενδεχομένως, από τους διαδίκους να τοποθετηθούν επ' αυτού.

64 Σε αντίθετη περίπτωση, το δικαστήριο αυτό μπορεί είτε να θεωρήσει ότι οι δικονομικοί κανόνες του τού παρέχουν τη δυνατότητα να πληροί τις ως άνω απαιτήσεις είτε να προσδιορίσει, όπως πρότεινε και το ίδιο το αιτούν δικαστήριο, το δικαστήριο που είναι καθ' ύλη αρμόδιο να εκδικάσει επί της ουσίας μια απαίτηση, όπως η επίμαχη στην υπόθεση της κύριας δίκης, σύμφωνα με την τακτική αστική διαδικασία, ως κατά τόπον αρμόδιο δικαστήριο, και να κληθεί, στην περίπτωση αυτή, να αποφανθεί, ενδεχομένως, επί της διεθνούς δικαιοδοσίας του βάσει των κριτηρίων που προβλέπονται στον εν λόγω κανονισμό 44/2001.

65 Τέλος, πρέπει να δοθεί απάντηση στα ερωτήματα του αιτούντος δικαστηρίου σχετικά με τις υποχρεώσεις που υπέχει μετά την εξέταση της διεθνούς δικαιοδοσίας των δικαστηρίων του κράτους μέλους προελεύσεως της ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής, στην οποία θα προβεί υπό τις προϋποθέσεις που παρατίθενται στις σκέψεις 62 και 63 της παρούσας αποφάσεως.

66 Συναφώς, εάν αποδειχθεί, κατόπιν της εξετάσεως των ως άνω ζητημάτων, ότι η διεθνής δικαιοδοσία των δικαστηρίων του κράτους μέλους προελεύσεως της ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής μπορεί να θεμελιωθεί στις διατάξεις του κανονισμού 44/2001, δικαστήριο όπως το αιτούν δικαστήριο δεν μπορεί, διότι στην αντίθετη περίπτωση υπονομεύεται η πρακτική αποτελεσματικότητα του κανόνα που προβλέπεται στον εν λόγω κανονισμό βάσει του οποίου θεμελιώνεται η δικαιοδοσία, να περατώσει τη διαδικασία, απλώς και μόνον επειδή δεν είναι σε θέση, κατ' εφαρμογή του εθνικού δικαίου, να προσδιορίσει το δικαστήριο που είναι κατά τόπον αρμόδιο να αποφανθεί επί της ουσίας όσον αφορά την αμφισβητούμενη απαίτηση.

67 Συγκεκριμένα, το εν λόγω δικαστήριο υποχρεούται, όπως επισήμανε η Ουγγρική Κυβέρνηση με τις γραπτές παρατηρήσεις της, να ερμηνεύσει το εθνικό δίκαιο υπό την έννοια ότι αυτό του παρέχει τη δυνατότητα να καθορίσει ή να προσδιορίσει το δικαστήριο που είναι καθ' ύλη και κατά τόπο αρμόδιο να αποφανθεί επί της ουσίας όσον αφορά την απαίτηση βάσει της οποίας εκδόθηκε η ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής και κατά της οποίας ο καθού υπέβαλε δήλωση αντιρρήσεων εντός της προβλεπομένης προς τούτο προθεσμίας.

68 Εξάλλου, η περάτωση της ένδικης διαδικασίας όσον αφορά την ουσία της αμφισβητούμενης απαιτήσεως, ενώ η διεθνής δικαιοδοσία των δικαστηρίων του κράτους μέλους προελεύσεως της διαταγής πληρωμής έχει στηριχθεί στον κανονισμό 44/2001, θα υπονόμευε επίσης την πρακτική αποτελεσματικότητα του άρθρου 17, παράγραφος 1, του κανονισμού 1896/2006, στον βαθμό που η διάταξη αυτή επιβάλλει, σε περίπτωση υποβολής αντιρρήσεων εκ μέρους του καθού, να συνεχίζεται αυτοδικαίως η διαδικασία ενώπιον των αρμόδιων δικαστηρίων του κράτους μέλους προελεύσεως της διαταγής πληρωμής.

69 Τουναντίον, εάν τα δικαστήρια του κράτους μέλους προελεύσεως δεν είναι αρμόδια βάσει του κανονισμού 44/2001, δεν απαιτείται, αντίθετα προς όσα φαίνεται να δέχεται το αιτούν δικαστήριο, να επανεξεταστεί αυτεπαγγέλτως, κατ' αναλογία με το άρθρο 20 του κανονισμού 1896/2006, η διαταγή πληρωμής κατά της οποίας υπέβαλε εγκύρως αντιρρήσεις ο καθού.

70 Συναφώς, όπως προκύπτει από τη νομολογία του Δικαστηρίου, οι δυνατότητες επανεξετάσεως της διαταγής πληρωμής που παρέχει το άρθρο 20 του κανονισμού 1896/2006 έχουν εφαρμογή μόνον εάν ο καθού δεν υπέβαλε αντιρρήσεις εντός της προβλεπόμενης στο άρθρο 16, παράγραφος 2, του κανονισμού αυτού προθεσμίας (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση Thomas Cook Belgium, C-245/14, EU:C:2015:715, σκέψεις 47 και 48).

71 Επιπλέον, στον βαθμό που διαδικασία, όπως η επίμαχη στην υπόθεση της κύριας δίκης, δεν διέπεται, όπως προκύπτει από τις σκέψεις 55 και 56 της παρούσας αποφάσεως, από τις διατάξεις του κανονισμού 1896/2006, αλλά από το εθνικό δίκαιο, οι διατάξεις του κανονισμού αυτού, συμπεριλαμβανομένου του άρθρου του 20, δεν έχουν εφαρμογή, ούτε κατ' αναλογία, στην εν λόγω περίπτωση (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση eco cosmetics και Raiffeisenbank St. Georgen, C-119/13 και C-120/13, EU:C:2014:2144, σκέψη 45).

72 Περαιτέρω, κατά το άρθρο 18, παράγραφος 1, του κανονισμού 1896/2006, διαταγή πληρωμής κατά της οποίας ο καθού υπέβαλε αντιρρήσεις εντός της προβλεπόμενης προς τούτο προθεσμίας δεν μπορεί να κηρυχθεί εκτελεστή. Επομένως, δικαστήριο, όπως το αιτούν δικαστήριο, μπορεί νομίμως να συναγάγει από τη διαπίστωσή του περί ελλείψεως διεθνούς δικαιοδοσίας των δικαστηρίων των κρατών μελών προελεύσεως της ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής βάσει του κανονισμού 44/2001, τις συνέπειες που προβλέπονται, στην περίπτωση αυτή, από το εθνικό δικονομικό δίκαιο.

73 Από το σύνολο των ανωτέρω εκτιμήσεων προκύπτει ότι στα υποβληθέντα ερωτήματα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το δίκαιο της Ένωσης έχει την έννοια ότι, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες ένα δικαστήριο επιλαμβάνεται διαδικασίας, όπως αυτή της κύριας δίκης, σχετικής με τον προσδιορισμό του κατά τόπον αρμόδιου δικαστηρίου του κράτους μέλους προελεύσεως της ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής και εξετάζει, υπό τις εν λόγω περιστάσεις, τη διεθνή δικαιοδοσία των δικαστηρίων του

κράτους μέλους αυτού να διεξαγάγουν την ένδικη διαδικασία σχετικά με την απαίτηση βάσει της οποίας εκδόθηκε η διαταγή πληρωμής, κατά της οποίας ο καθού υπέβαλε αντιρρήσεις εντός της προβλεπόμενης προς τούτο προθεσμίας:

— δεδομένου ότι ο κανονισμός 1896/2006 δεν παρέχει στοιχεία σχετικά με τις εξουσίες και τις υποχρεώσεις του δικαστηρίου αυτού, τα εν λόγω δικονομικά ζητήματα εξακολουθούν να διέπονται, κατ' εφαρμογή του άρθρου 26 του κανονισμού αυτού, από το εθνικό δίκαιο του εν λόγω κράτους μέλους·

— ο κανονισμός 44/2001 επιβάλλει το ζήτημα της διεθνούς δικαιοδοσίας των δικαστηρίων του κράτους μέλους προελεύσεως της ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής να κριθεί κατ' εφαρμογή των κανόνων διαδικασίας που διασφαλίζουν την πρακτική αποτελεσματικότητα των διατάξεων του κανονισμού αυτού καθώς και τα δικαιώματα άμυνας, τόσο όταν πρόκειται να αποφανθεί επί της υποθέσεως αυτής το αιτούν δικαστήριο όσο και αν πρόκειται για δικαστήριο που προσδιορίζεται από το αιτούν δικαστήριο ως το δικαστήριο που είναι καθ' ύλη και κατά τόπον αρμόδιο να επιληφθεί μιας απαιτήσεως όπως η επίμαχη στην υπόθεση της κύριας δίκης, σύμφωνα με την τακτική διαδικασία ενώπιον των αστικών δικαστηρίων·

— στην περίπτωση που δικαστήριο, όπως το αιτούν δικαστήριο, αποφαίνεται επί της διεθνούς δικαιοδοσίας των δικαστηρίων του κράτους μέλους προελεύσεως της ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής και δέχεται την ύπαρξη μιας τέτοιας δικαιοδοσίας βάσει των κριτηρίων που προβλέπονται στον κανονισμό 44/2001, ο εν λόγω κανονισμός και ο κανονισμός 1896/2006 υποχρεώνουν το δικαστήριο αυτό να ερμηνεύσει το εθνικό δίκαιο υπό την έννοια ότι αυτό του παρέχει τη δυνατότητα να καθορίσει ή να προσδιορίσει το δικαστήριο που είναι καθ' ύλη και κατά τόπο αρμόδιο για την εκδίκαση της διαφοράς, και,

— στην περίπτωση που δικαστήριο, όπως το αιτούν δικαστήριο, δεχθεί ότι δεν υφίσταται διεθνής δικαιοδοσία, το δικαστήριο αυτό δεν υποχρεούται να επανεξετάσει αυτεπαγγέλτως, κατ' αναλογία με το άρθρο 20 του κανονισμού 1896/2006, την εν λόγω διαταγή πληρωμής.

Επί των δικαστικών εξόδων

74 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (δεύτερο τμήμα) αποφαίνεται:

Το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει την έννοια ότι, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες ένα δικαστήριο επιλαμβάνεται διαδικασίας, όπως αυτή της κύριας δίκης, σχετικής με τον προσδιορισμό του κατά τόπον αρμόδιου δικαστηρίου του κράτους μέλους προελεύσεως της ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής και εξετάζει, υπό τις εν λόγω περιστάσεις, τη διεθνή δικαιοδοσία των δικαστηρίων του κράτους μέλους αυτού να διεξαγάγουν την ένδικη διαδικασία σχετικά με την απαίτηση βάσει της οποίας εκδόθηκε η διαταγή πληρωμής, κατά της οποίας ο καθού υπέβαλε αντιρρήσεις εντός της προβλεπόμενης προς τούτο προθεσμίας:

— **δεδομένου ότι ο κανονισμός (ΕΚ) 1896/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2006, για τη θέσπιση διαδικασίας ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής, δεν παρέχει στοιχεία σχετικά με τις εξουσίες και τις υποχρεώσεις του δικαστηρίου αυτού, τα εν λόγω δικονομικά ζητήματα εξακολουθούν να διέπονται, κατ' εφαρμογή του άρθρου 26 του κανονισμού αυτού, από το εθνικό δίκαιο του εν λόγω κράτους μέλους·**

— ο κανονισμός (ΕΚ) 44/2001 του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 2000, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, επιβάλλει το ζήτημα της διεθνούς δικαιοδοσίας των δικαστηρίων του κράτους μέλους προελεύσεως της ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής να κριθεί κατ' εφαρμογή των κανόνων διαδικασίας που διασφαλίζουν την πρακτική αποτελεσματικότητα των διατάξεων του κανονισμού αυτού καθώς και τα δικαιώματα άμυνας, τόσο όταν πρόκειται να αποφανθεί επί της υποθέσεως αυτής το αιτούν δικαστήριο όσο και αν πρόκειται για δικαστήριο που προσδιορίζεται από το αιτούν δικαστήριο ως το δικαστήριο που είναι καθ' ύλη και κατά τόπον αρμόδιο να επιληφθεί μιας απαιτήσεως, όπως η επίμαχη στην υπόθεση της κύριας δίκης, σύμφωνα με την τακτική διαδικασία ενώπιον των αστικών δικαστηρίων·

— στην περίπτωση που δικαστήριο, όπως το αιτούν δικαστήριο, αποφαίνεται επί της διεθνούς δικαιοδοσίας των δικαστηρίων του κράτους μέλους προελεύσεως της ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής και δέχεται την ύπαρξη μιας τέτοιας δικαιοδοσίας βάσει των κριτηρίων που προβλέπονται στον κανονισμό 44/2001, ο εν λόγω κανονισμός και ο κανονισμός 1896/2006 υποχρεώνουν το δικαστήριο αυτό να ερμηνεύσει το εθνικό δίκαιο υπό την έννοια ότι αυτό του παρέχει τη δυνατότητα να καθορίσει ή να προσδιορίσει το δικαστήριο που είναι καθ' ύλη και κατά τόπο αρμόδιο για την εκδίκαση της διαφοράς, και,

— στην περίπτωση που δικαστήριο, όπως το αιτούν δικαστήριο, δεχθεί ότι δεν υφίσταται διεθνής δικαιοδοσία, το δικαστήριο αυτό δεν υποχρεούται να επανεξετάσει αυτεπαγγέλτως, κατ' αναλογία με το άρθρο 20 του κανονισμού 1896/2006, την εν λόγω διαταγή πληρωμής.

(υπογραφές)